

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna
APARE SAPTAMANAL

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor
un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Lupta de clasă și aprecierea creștină

Lupta de clasă a jucat rol important în istoria omenirii.

Istoria societăților omenești ne pune în față lupte dintre diversele grupuri omenești, ca de exemplu: lupta rasistă, naționalistă, lupta între generații, școale filosofice, precum și lupta dintre clase sociale, care azi a luat o formă crudă de exterminare.

O simplă observație în viața socială de azi e suficientă pentru a ne forma convingerea, că ideologia care susține această luptă e numai o răsbucnire a unor tendințe psihologice de mai bine, de fericire, a claselor oprimate și încâtușate în activitatea lor, concretizate în revolta împotriva claselor privilegiate și conducătoare.

Elementul esențial ce se evidențiază în aceste tendințe, este răsbunarea, ura și răsturnarea ierarhiei sociale, coborând clasele supra-puse și ridicând pe cele de jos, automat. Ceeace susține acest fanatism al luptei e auto-crația clasei de sus și mitul mesianic al proletariatului, al clasei muncitorești, ambele nefiind decât rezultatul unei concepții *materialiste* despre lume și viață, concepție care nu interpretează fenomenele vieții decât ca simple manifestări ale procesului economic, înlăturând în felul acesta, «tipurile psihologice» și însăși valoarea persoanei umane.

Bazați pe acest fapt evident, vedem că însăși constituția clasei nu e rezultatul unei asocieri de interese spirituale superioare, ci o îngrămădire de apetituri de parvenire materială.

Burghezia și proletariatul sânt două «vedete economice» adverse,

care au la baza conformației lor acelaș scop: *stăpânirea bunurilor pământești și negația valorilor spirituale.*

Burghezul, prin puterea capitalului, vrea să-și creeze un «paradis pământesc»; proletarul, în virtutea muncii și îmbătat de mirajul acestui «paradis», vrea să-l cucerească pentru sine. Deci «idealul», atât al burgheziei, cât și al proletariatului, e unul și acelaș, al omului economic, omul care și-a pierdut sufletul, personalitatea, absorbit în organizația mecanică a vieții.

Atmosfera spiritului burghez creiată de capitalismul ateu, precum și mentalitatea muncitorului desrădăcinat din senzul vieții spirituale prin o demagogie a exponenților intereselor muncitorești, sânt o negație a culturii, a creației spirituale, a libertății umane, adică a esenței creștinismului, a religiei crucii.

Privită în senzul acesta, problema socială a luptei de clasă devine problemă spirituală, mai bine zis de renaștere creștină. O renaștere de suflete, care să opună atât «paradisului pământesc» al burgheziei atee și exploatare, cât și «mesianismului» proletariatului, bazat pe ură și parvenire materială, *concepția senzului spiritual și etern a vieții omenești, valoarea calitativă a activității spirituale și aprecierea persoanei omenești ce deține vocația realizării «Impărăției lui Dumnezeu».*

Mântuitorul n'a venit în lume ca să întemeieze un sistem economic și politic universal valabil, ci ca să eli-

bereze sufletul omenesc din robia păcatului și să-l orienteze spre împărăția cerurilor.

Creștinismul ridică valoarea persoanei și a sufletului, și condamnă orice luptă în care omul e considerat ca obiect de negustorie, ca simplu derivat al procesului economic.

Creștinismul nu admite exploatarea omului de către om și transformarea lui în obiect economic pus în circulație de egoismul nemilos al concurenței de parvenire.

Categoriile economice sânt efemere în construcția socială a vieții, singură persoana și sufletul sânt veșnice și constituie baza reală spirituală a societății. Căci, din punct de vedere axiologic, persoana e superioară clasei și economicului. Clasa e ceva tranzitoriu, bunurile economice sânt trecătoare.

Așa că, ceea ce primează în problema socială este persoana omului, sufletul lui. Numai sufletul este veșnic și va sta înaintea lui Dumnezeu spre a-și da seamă de ceea ce a săvârșit în viață, pe baza conștiinței, care este în om glasul lui Dumnezeu.

Creștinismul nu se poate împăca niciodată cu adormirea conștiinței și subjugarea libertății omului. Respectul demnității omului e singura forță de reformă socială, pașnică și temeinică. Fiecare om este chemat la viața veșnică, în fața căreia cad toate situațiile materiale și politice, deoarece fiecare purtăm în noi, fie bogat, fie sărac, chipul lui Dumnezeu, toți sântem fiii spirituali al aceluiași Părinte ceresc, legitimându-ne această paternitate prin setea nepotolită a sufletului de a pătrunde în adâncul vieții și prin dorința neastâmpărată de a trăi în adevăr și dreptate.

Prin urmare iată, că problema luptei de clasă, înainte de a fi o chestiune economică-politică, e o problemă morală-spirituală a unei atitudini creștine de renaștere religioasă.

Vremea noastră, de puternice zguduiri morale, nu e lipsită de suflete însetate după adevăr. Omul este sătul de «minciuni convenționale», care au adus numai transformări periferice în viață. În atmosfera sbuciumată spirituală se conturează un nou ev de un realism efectiv și transfigurare totalitară a omenirii. Sufletul se vrea, se cere pus în fața misterului vieții și morții, își caută originalitatea. Ori aceasta nu i-o poate da nici sistemul capitalist burghez lipsit de criteriu și valoare etică, nici mitul mesianismului proletarian, care este o simplă ficțiune ce a fascinat mentalitatea muncitorului.

Biserica trebuie să rămână, ca în trecut, păzitoarea și păstrătoarea acestui mister în care se vrea sufletul și își revendică paternitatea lui spirituală și veșnică. Biserica creștină trebuie să coboare jos în frământarea vijelioasă a vieții sociale, aducând pacea și binecuvântarea sa. Ea trebuie să nimicească egoismul și ura de clasă ce a otrăvit sufletul și să dea valoare etică luptei de clase, pe care nu o întâlnim în nici-o construcție a teoriilor sociale.

Biserica trebuie să lupte pentru realizarea creștinismului integral în omenirea înecată în păcat, salvându-o pentru viața veșnică, înălțându-o de pe pământ la cer.

Acesta este senzul mesianic al Bisericii și esența creștinismului, de a uni pe cei buni cu cei răi, de a împreuna veșnicia cu vremelnicia, cerul cu pământul, divinul cu umanul, — aducând, «pe pământ pace și între oameni bunăînvoire». Pr. C. Zoican

* FOIȘOARA *

Câte ceva despre căminul cultural și rolul preotului în cadrele lui

[4] de IOAN MIHAIL BRANEA

Revistele de folklor sânt neajutate. Puținii folkloriști se sbat îndurerăți. Muzele etnografice nu întreprind anchete. Factorii de lucru sânt neinițiați, iar ceice poartă în țeastă și în inima lor creația basmului, datina, obiceiul, lumina vremii care a fost folklorul și aurul lui, aceștia se sting, adorm sub sălcii și sub buruienii și cu ei intră în mușenia și în veșnicia groapei creația populară, colectivă, sufletul și spiritualitatea unui neam.

Culegerea folklorului nu mai îndură așteptare. Cere pripă.

Dintre cărturarii satelor cei mai chemați pentru culegerea folklorului nostru sânt aceia cari se găesc în permanent contact cu oamenii și cu copiii: preoții și învățătorii. Li ajută și li îndeamnă întru aceasta și capacitatea lor, pregătirea lor sufletească, știința folklorică și grija de

păstrare a tuturor vestigiilor sufletești care deslușesc viața și geniul unei nații. Culegerea materialului folkloristic nu e lucru ușor, mai ales culegerea lui sistematică și atentă, culegerea lui exactă.

Culegătorul trebuie să caute în deosebi pe cei vârstnici, pe cei bătrâni. Cele mai bune păstrătoare sânt femeile. Sufletul lor e numai datină și folklor. Când se întreabă sau se culege ceva, să se caute ceasul prielnic pentru răspuns liniștit. Să nu se întrebe omul când e în toi de muncă, agitat sau necăjit. Să se caute atunci când e tihnit și voios. Mai mult seara decât ziua. Neștiutorii de carte trebuie să fie mult mai căutați de folkloriști de cât oamenii cu știință de carte. Ei nu strică ceea ce știu, ci păstrează întocmai cum li s'a spus. Ei nu schimonosesc sau prefac.

Culegătorul trebuie să se silească apoi să meargă cât mai adânc în cercetarea lui, mereu către obârșia lucrului și a creației.

Ori dela cine s'ar culege ceva să se noteze: numele, vârsta și ocupația celui dela care se culege. Știe sau nu știe carte. Numele satului, comunei și județului. De unde a auzit vorba sau lucrul? Dar acela? Și așa mai departe. Să se transcrie spusa sau cuvântul întocmai. Culegătorul

să nu prefacă nimic. În folklor sgura auru-lui are acelaș preț ca și aurul. Când se culeg descântecetele, să nu se scrie numai versurile lor, ci să se descrie practica acestor descântecete cu toate gesturile, căscăturile și tot ce se leagă de aceste descântecete. Tot astfel și la datinile sociale. Odată cu cântecele legate de ele să se descrie amănunțit scenariul și dinamica datinei.

Să se desemneze lucrurile când e vorba de unelte și altele. Să se ia fotografii. Să se ceară sprijin pentru cinematografierea unor anumite datini sociale care sânt amenințate să dispară. Să se ceară concurs pentru înregistrarea fonografică a unor cântece rare și caracteristice mai ales din instrumente care nu se mai folosesc: cobză, buciun, tulnic, cimpoi.

Să se dea explicații cuvintelor neînțeleșite ori prea puțin cunoscute în limba zilnică a omului.

Culegătorul să nu se grăbească, adunând pripit fără atenție și fără suficiente și stăruitoare întrebări. Această culegere de material cere îndelungată vreme și răbdare multă. Să nu se culegă materialul din 10 capitole de chestionar deodată, ci să se ia capitol cu capitol, până când culegătorul are impresia că a colecționat tot

ce era păstrat în sufletul localnicului. Un răspuns să se completeze cu altul. Cât de multe variante.

După ce s'a strâns materialul, culegătorul să-și păstreze o copie, cu cerneală, depe materialul colecționat. Să-l asigure, să-l lase în grija urmașilor lui, ca lucru de preț. Materialul folkloristic e mai prețios de cât sculele vechi păstrate în colțul tronului de zestre. El e suflet, viață, creație și putere.¹

Autorul mai departe arată câmpul de pe care să se culegă materialul folkloristic indicând și enumerând partea esențială a problemei. În cadrul alor 50 de pagini (pg. 354—435) în 44 de capitole se înșiră esențialul ce trebuie reliefat într-o cercetare folkloristică. Felul cum prezintă domnia sa partea aceasta, este de admirat și ea servește pentru orice misionar ca un bun îndreptar în munca ce-o întreprinde, muncă ce se ușurează astfel pe jumătate. De aceea celce pornește pe acest drum, are datoria a consulta cele spuse, fiind rezultatul unei acțiuni întreprinse de un om iubitor față de popor și față de problema cea mare, culturalizarea lui.

¹ Mugur și Voiculescu, op. cit. p. 351—354.

Jamboreea cercetășească, a patra în țara noastră, s'a deschis, anul acesta, în Poiana Brașovului, cu delegațiile cercetășești venite din douăsprezece țări.

La inaugurarea de Duminecă cercetășii au avut prilej de-a se bucura de augusta prezență a M. Sale Regelui, a A. S. R. Principelui Nicolae, de față fiind și înalții sfetnici ai Tronului, dnii miniștri, înalt Prea Sf. Mitropolit Nicolae al Ardealului și alte distinse persoane.

Suveranul a vorbit cercetășilor zi-când:

Sânt foarte mulțumit de organizația voastră și cred că vă veți îndepărtă și mai departe datorită cătră țară. Deviza este să continuați toată viața de a fi cercetăși și de a face în fiecare zi o faptă bună.

Deschizând jamboreea, M. S. Regele adresează tineretului următoarele călduroase cuvinte:

Iubiți cercetăși, — Intrunindu-vă în această frumoasă serbare cercetășească, sântefi chemați ca, ducând o viață comună în aer liber, să vă întăriți sufletele în puternicul simțământ al camaraderiei.

In acest splendid peisaj de munte să vă duceți viața cercetășească, sub conducerea comandanților voștri, să vă întăriți sănătatea, așa ca mergând la voi să fiți mai plini de dorul de viață, de muncă și de sănătate.

In această zi, în care se deschide oficial jamboreea, sufletul Meu vă spune: Sănătate! —

Ploaia torențială, deslănțuită în ziua aceasta asupra regiunii Brașovului, a făcut ca fermecătoarea Poiană să nu-și poată desvelii cu adevărat podoabele sale. Jamboreea totuși s'a deschis; ear cercetășii, pui de șoimi, au dovedit din nou, că «sânt gata oricând».

Credincioși totdeauna bisericii noastre. Am scos la iveală nu odată înțelegerea profundă manifestată de M. S. Regele, când e vorba de rolul și rostul Bisericii ortodoxe române.

Exemplul Suveranului este urmat și de alle personalități înalte ale vieții publice din această țară.

Astfel, ministrul de externe, dl N. Titulescu, din prilejul plecării din România a reprezentantului Vaticanului, a zis următoarele:

...Sânt, Monsenior, un credincios; aparțin Bisericii ortodoxe autocefale române și înțeleg să nu mă abat niciodată dela doctrinele și disciplinele ei.

d) Biroul de asistență generală.

In legătură cu nevoile satului, în cadrele căminului, va fi așezat biroul de asistență generală. El va fi locul unde țărănul va alerga oricând în caz de nevoie. Dacă nu înțelege o lege, nu poate să-și facă un act, are lipsă de-o intervenție pentru o chestiune oarecare, vrea să scrie o scrisoare și nu știe cum, vrea să se adreseze unor foruri conducătoare înalte, vrea să capete unele lămuriri gospodărești etc. intră aci și cu o bunăvoință gratuită i se va satisface dorința. Când nu poți să-l clarifici în chestiunea ce el o dorește din necunoștință de cauză, atunci te adresezi „Fundației” care dă prin corespondență, cu totul gratuit celui ce apelează la ea consultații juridice, medicale și alte informații.

„Biroul asistenței generale e acela după care se va măsura zilnic umanitatea căminului. El trebuie să știe că adevărata prosperitate a unei instituții ca și a unui popor se măsoară totdeauna după umanitatea și niciodată după bogăția lor. Căminul prin bunăvoință și binefacerile lui trebuie să deslege limba încleștată a oame-nilor, să înlăture jena lor și să-i deprindă a se informa, a întreba mereu și a cere deslușiri pentru tot ce e nelămurit, haotic și îngurât în mintea lor.

Binefaceriile asistenței trebuie să alipească pe oameni de cămin și să aprindă în sufletul fiecăruia flacăra sacrificiului și a iubirii de aproapele său.”² In acest bi-

Despre vizita I. P. S. Mitropolit Nicodim în Ardeal

I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul Moldovei și Sucevei, Nicodim, învitat de I. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Ardealului, a luat parte la hirotonia celor doi episcopi: de Cluj și Oradea, când Sibiul ortodox a fost martor la slujbe săvârșite cu fast, cum rar s'a pomenit în vremea noastră.

Revista oficială a Arhiepiscopiei Iașilor, *Mitropolia Moldovei*, în numărul său mai nou [August 1936], descrie în cuvinte însuflețite vizita înaltului ierarh, spunând:

I. P. Sf. Mitropolit Nicodim a fost salutat în Ardeal ca: «sol al Moldovei lui Ștefan cel Mare; ca «reprezentant tipic al monahismului și al Bisericii moldovenești»; ca «continuator vrednic al ierarhilor moldoveni cărturari din trecut» și în sfârșit, ca «tălmăcitor neîntrecut al Sfintei Scripturi din vremea noastră».

La toate acestea, I. P. Sf. Mitropolit Nicodim a răspuns, de multeori cu lacrimi în ochi, mulțumind pentru frumoasa primire ce i s'a făcut în Ardeal de către preoți și popor, dar mai ales a arătat cu câtă plăcere a primit invitația I. P. Sf. Mitropolit Nicolae dela Sibiu, de care îl leagă o prietenie veche și nedesmințită.

Cele două zile care au urmat, au fost cu adevărat zile de sărbătoare; de mare și înălțătoare serbare, nu numai pentru biserica ortodoxă din Ardeal, ci pentru întreaga noastră Biserică ortodoxă română.

Peste tot, I. P. S. Sa a fost primit și salutat ca un oaspe rar și mult prețuit. Dar și I. P. S. Sa li-a spus cuvinte bune, sincere și înțelepte, care au mers la inima tuturor.

Pe cât de frumoasă a fost primirea, tot pe atât de frumoasă a fost organizată și despărțirea de Cetatea ortodoxiei, Sibiu. Luni 1 lunie, în amurgul serii, când trenul s'a pus în mișcare, acelașor neobosit, al vrednicilor studenți din Academia șaguniană, răsuna din mijlocul mulțimii: «Intru mulți ani, Stăpâne», pentru ca în schimb să primească o ultimă binăcuvântare dela ierarhul moldovan, pe care timp de 3 zile l-au înconjurat cu atâta dragoste.

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

rou de asistență generală s'ar putea așeza și cancelaria căminului.

e) Alte părți și podoabe ale căminului.

Pe lângă acestea, căminul trebuie să aibă o sală spațioasă de spectacole și șezători sau serbări, cu scena stabilă sau demontabilă. Ar fi de preferat ca în cadrele scenei să se îngrijească puțin și de ornamentele cu cari ea va fi înfrumusețată (după necesitățile ce le reclamă diferitele piese sau serbări și manifestații de ordin cultural). Pentru greutatea preocupărilor, acolo unde comuna are fiii cari se pricep în cele ale picturii e mai ușor, fiindcă cu puțină cheltuială se poate face de aceștia orce. E mai greu unde ei lipsesc, și spre a ieși din inconvenientul de-a aranja o piesă într'un cadru cu totul nepotrivit, într'o scenă cu altă semnificație decât subiectul, ne vom folosi de imprumutul ornamentelor. S'ar putea chiar 5—6 comune laolaltă să-și procure cele necesare și cu ele să se folosească pe rând împrumutând unele altora ornamentele. In tot cazul, în limitele posibilității să dăm scenei coloritul minim ce-l cere piesa și reușita ei. In privința aceasta satele noastre sânt foarte depărtate de puținul ce li se cer. Chiar covoarele cu cari se fac scenele pentru piese, de multeori sânt în așa fel aranjate încât sânt direct respingătoare. De aceea cu puțină grijă și cu puțin gust estetic, prin orce mijloace ce le credem potrivite să înfrumusețăm și să aranjăm scenele teatrelor sătești în așa fel ca ele să contribuie câtuș de puțin la reușita pieselor.

Probleme-Recensii-Comentarii

Cercuri preoțești. — Cercul preoțesc „Plopi”, din protopopiatul Hăteș, s'a întrunit în anul curent în următoarele parohii: *Silvașul de sus, Silvașul de jos și Gânțașaga.*

Credincioșii din întâia parohie, și din filia ei Lingina, au avut prilej de adevărată zidire sufletească, în ziua când preoțimea cercului a desfășurat acolo un bogat și instructiv program alcătuit din slujbe în sobor, urmări de parastase, procesiuni și conferințe în legătură cu trebuințele sufletești actuale ale localnicilor.

După această întrunire — care se făcu încă la 17 Mai, — a urmat în 21 lunie vizitarea parohiei Silvașul de jos, ear în 2 August 1936 vizitarea parohiei Gânțașaga.

In *Silvașul de jos* am servit tot în sobor utrenia și sfânta liturghie, ale cărei răspunsuri au fost date de cei doi cântăreți tineri instruiți de parohul locului Ion Susman. La priceasnă a predicat președintele locului, Pr. O. Medrea explicând rostul cercurilor preoțești în viața creștinească. După liturghie conferențiază Pr. Roman despre dragostea creștinească. Deși e timpul verii și dogoreala soarelui e mare, poporul înțelege să răspundă chemării sale încălzindu-și și sufletul la flacăra credinții lângă altarele Domnului. —

Observ aici că preoțimea tractului Hăteș, întrunită la conferința a doua de vară din 23 Iulie a. c., a hotărât și următoarele: Sărbătorirea preotului Mihail Popovici dela parohia Gânțașaga, în 2 August, și facerea unei excursiuni de către preoțime în frunte cu P. C. protopop I. Ciocan, — vizitând la ducere sfintele mănăstiri Lainici și Tismana, iar la întoarcere câteva stațiuni balneare.

La *Gânțașaga* au descins preoții din cercul „Plopi” în ziua fixată, la 2 August. De dimineață s'a început slujba utreniei urmată de a liturghiei — în sobor — după care a predicat Pr. Stancu [Vălcelele bune], trezind în credincioși sentimente de profundă religiozitate.

A urmat programul de cântări al „Oștii Domnului”, — și sărbătorirea parohului local Mihail Popovici. La ora 3 se continuă programul cu slujire în sobor a vecerniei și conferința rostită de Pr. A. Străuț despre: Cinstirea bise-

ricii. S'a făcut sfințirea apei celei mici de soborul preoțesc în frunte cu P. C. protopop I. Ciocan, care într'o vorbire bine simțită a arătat poporului rostul venirii sale în parohia Gânțașaga, apoi reliefează cei 56 ani de preoție ai părintelui Mihail Popovici, caracterizând bisecuvântata lui viață de peste 80 ani, petrecută în frică și dragoste în Domnul și reușind să-și edifice credincioșii în așa măsură, încât sectarismul cu toate eforturile sale n'a fost în stare să-și înfigă rădăcinile în sufletul credincioșilor săi. In sfârșit face călduros apel la credincioși să respecte și să sculte pe venerabilul lor părinte, căruia îi urează deplină sănătate ca să-și ducă planurile sale de duhovnicească muncă la bun sfârșit. Din partea preoțimii tractului l-a felicitat Pr. R. Ciocan. Preoțimea asistentă aclamă viu pe cel sărbătorit, care adânc emoționează mulțumește părintelul protopop și tuturor preoților, și le dorește ca bunul Dumnezeu să-i învrednicească pe toți de bătrânețele sale: 56 ani de preoție și 80 ani de viață...

Pr. A. Străuț-Silvaș.

O cassă de economii. — In problema înființării cassei de economii a clerului, părintele C. Drăgan din Petrița-Brad, (vezi *Telegraful Român* Nr. 26 a. c.) face câteva bune propuneri.

Chestiunea atinsă, care merită toată atențiunea preoțimii, este oarecum la ordinea zilei. Așa, în Tel. Român Nr. 32, la darea de seamă despre mersul conferinței preoțești din tractul Hăteș, între alte preocupări aflăm, că „se face propunere pentru înființarea unui fond de ajutorare pe tract, în care scop să numește un comitet însărcinat cu formarea statutelor”.

Noi, preoții tractului Zarand, — cari avem de luptat cu grele neajunsuri, văzând tratamentul mașter la care sântem supuși an de an cu ocazia alcătuirii bugetelor, — încă în luna Martie a. c. am înființat un fond de ajutorare tractual. La acest fond, din 33 preoți până acum 26 colegi am contribuit lunar cu câte 100 lei, dispunând azi de un fond de vreo 12 mii lei. Cotizația se va face deocamdată în decurs de 3 ani, după care termin se vor lua hotărâri nouă.

Bazați pe acest început de ajutor reciproc, acum când n'am fost plătiți 3 luni

Săliile și coridoarele căminului vor fi împodobite cu icoane, tablouri istorice și patriotice, maxime și citate scripturistice. Toate vor fi încadrate în rame simple dar frumoase (cu modele românești pe ele). Ce s'a amintit până acum, trebuie ținut într'o curățenie exemplară, vorbărească ce în mod indirect și tacit să corăbească și să învețe pe celce intră în cămin.

Desigur, pe lângă podoabele amintite, o grădină mare și frumoasă nu strică să înfrumusețeze un cămin cultural și chiar e de lipsă. Ea va fi locul de unde se va vedea cu fapta puțința sau neputința realizării teoriei. In ea se vor planta pomi fructiferi, din rodul cărora nu se va împărtăși nimeni, ci fructele se vor vinde, iar din banii ieșiți se va forma un mijloc de întreținere a căminului. Pomii nu se vor cumpăra mari, ci vor crește în grădina căminului altoiți fiind de preot dacă știe sau de învățătorul satului care a urmat cursurile de vară în această privință. Aceasta nu numai pentruca să nu coste bani, ci cu scopul bun de-a învăța și deprinde pe săteni cu plantarea și altoirea pomilor. Grădina pentru ei să fie o școală, un model de urmat. Ea să fie bine îngrijită spre a face fală satului. Tot în ea se vor crește și altoi cari se vor vinde țărănului, aducându-se astfel un câștig destul de însemnat în veniturile căminului, câștig ce ajută la dezvoltarea și activitatea mai intensă a lui. Ar fi de dorit ca altoii căminului — o parte din ei — să se distribuie gratuit ca premii celor mai destoinici și mai zeloși săteni în gospodărie și căsnicie, lucru ce-ar

stârni emulația și-ar conlucra totodată la întemeierea de grădini frumoase, ce ca mâne vor aduce un ban mai mult în punga săracă a țărănului nostru. Distribuirea lor să se facă nu după ochi, ci după merit și într'un cadru sărbătoreț care să impresioneze. Grădina căminului, pe lângă pomi fructiferi, ar mai trebui să aibă și straturi bine îngrijite de flori și plante medicinale (ce se pot cultiva de orcine). Pentru lucrarea lor vei folosi ajutorul gratuit al sătenilor.

Iar ca ultimă podoabă a grădinii e necesar a aminti *stupina căminului*, Ea va fi pe lângă un exemplu viu de învățătură pentru cei nepricepuți în arta stupăritului și un mijloc bun prin care fondul de întreținere a căminului se va mări. Când vei ajunge să ai peste 40—45 de stupi, atunci vei începe să vinzi plusul de coșnițe cu albine, neuitând niciodată că din când în când să distribuie ca premii și stupi diferiților gospodari harnici ai satului.

Și acum la urmă de tot, vorbind de ce cuprinde un cămin cultural, nu trebuie să uităm *pavilionul de joc*. El este o necesitate a tinereții, este mijlocul prin care tineretul se încadrează în viața căminului. E tristă situația tinerilor noștri de-a juca la cârciumă sau de-a colinda satul spre a găsi o șură sau o cameră de joc. Această pată rușinoasă trebuie ștearsă cât mai repede. Pavilionul de joc va fi aparte de construcția generală. In el flăcăii și fetele noastre își vor face apariția în dumineci și sărbători la horă și alte jocuri naționale. El va fi ridicat cu strădania și munca spe-

² Idem, pag. 78.

de zile, părintele protopop cu banii încasași a putut da unor colegi preoți avansuri, în contul salariului.

Nici un așezământ din statul nostru nu întâmpină atâtea greutăți ca biserica ortodoxă dominantă.

E timpul dar ca tot noi preoții, cei cari contribuim azi cu 20 lei lunar pentru ca să facem un preț modest salar colegilor în funcție cari nici azi nu primesc salar dela stat, — să ne gândim și la ajutorul nostru. Avem fondul de pensii, fondul de ajutor în caz de deces, — dar e bine să fim înarmați și pentru alte eventualități.

E timpul să ne solidarizăm și în chestia înființării unei case de economii a clerului și sămânța aruncată de părintele C. Drăgan să prindă rădăcină în rândurile noastre. Cei cu experiență în cele financiare să-și spună cuvântul, pentru ca noua Cassă de economii, ori fondul de ajutorare reciproc, să ia ființă cu un ceas mai de vreme.

Pr. Alexandru Fugăță

Să luăm aminte! — Când lumea este tot mai îngrijorată de ceea ce se petrece pe pământul Spaniei, diplomații țării de pretutindeni țin consfătuiri, formând tabere de apărare împotriva izbucnirilor revoluționare, care-și fălfăie draperiile învolute în sânge.

Teascurile tipografiilor ne vestesc pericolul ce amenință pacea între oameni și arată motivele care alimentează criza și revolta. Purtătorii cuvântului încearcă, dela tribune și catedre, dela amovane și balcoane, să ridice cortina ce ascunde în dosul ei putregaiul societății: Risipă materială, goană după acumulare de averi, decadență morală și alte rele sociale.

Curentele distrugătoare se încuibă în multe iumi ale cetățenilor, cari amăgiți de îndemnul pescuitorilor în apele turburi, se asociază inconștienți la acte de nesocotință.

Cunoaștem izvoarele răului și-i știm pe autori, căci după cuvântul sfântului apostol Pavel:

„Mormânt deschis este gâtlejul lor, gura lor e plină de blestem și amărăciune; iuși sânt picioarele lor spre vărsare de sânge; prăpăd și nenorocire sânt în drumurile lor și calea păcii nu au cunoscut” (Romani 3, 13).

Să luăm aminte, preoțimea lui Isus, la starea lumii de azi și să strângem rândurile cu un ceas mai de vreme.

Să fim deștepți, preoți români din

această țară, „ca să nu intrăm în ispită. Căci duhul este osârditor, dar trupul neputincios”.

Să ne silim fiecare a îndruma turma lui Dumnezeu pe calea dreaptă, ferindu-o de poftele care nasc prăpăd și pieire.

Să deschidem ochii poporului încredințat nouă, arătându-i cu orice ocazie, că dușmani interni și externi ne pândesc casa și avutul, să ne răpescă libertatea și bucata de pâine românească, dobândită cu trudă și jertfă uriașă... Să luăm aminte!

Pr. A. Marcoviciu

Adunare generală

Membrii «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român — Astra» se convoacă în adunare generală, ce se va ține în orașul Blaj, în zilele de 13—14 Septembrie 1936.

În prețuia adunării, 12 Septembrie, se întrunesc în ședințe președinții despărțimintelor și secția medicală și biopolitică, făcând mai multe referate.

Duminecă, în 13 Sept., după serviciul divin, se deschide ședința întâi, la ora 11, cu raportul general al Comitetului central pe 1935/36 și alegerea comisiunilor.

La ora 18 și jum. va conferența dl ministru al cultelor, Al. Lapedatu, despre: La a 75-a aniversare a Asociațiunii, constatări și reflexii.

Luni, în 14 Septembrie, ședința a doua, cu rapoartele comisiunilor etc.

La jubileul cultural al Asociațiunii va participa și M. Sa Regele, președintele de onoare al societății.

INFORMAȚIUNI

Punerea pietrii fundamentale a bisericii ortodoxe române la Aita-mare din Treiscăune, în ziua de 29 Iulie 1936, s'a săvârșit cu rară solemnitate, participând la acest act un număr însemnat de credincioși din Aita și împrejurime.

Pilda din comuna Aita Mare este dintre cele mai grăitoare, ce ne sosește din acele părți ale țării, unde, cu ajutorul lui Dumnezeu și inițiativa oamenilor de bine, se înalță an de an locașele de închinare ortodoxe.

Dorim ca și biserica dela Aita să fie terminată în vremea cea mai scurtă, spre întărirea credinței și a bunelor datini strămoșești.

† Elisaveta C. Popa, soția revizorului școlar pensionar Candid Popa în Sibiu, împărțită cu sfânta taină a cuminecăturii, după scurte suferințe a repausat în Domnul în 9 August 1936, în etate de 59 ani. Înmormântarea regretatei defuncte, deplânse de nemângăiatul soț și de o numeroasă familie, s'a făcut în cripta familiară din Porumbacul-de-sus-răsăritean în 11 August c. Odihnească cu dreptii!

La Academia de muzică și artă dramatică, în 21—26 Septembrie 1936. Taxa de examinare e de 300 Lei. Taxa de frecvență 2000 Lei, alte taxe 700 Lei. Cursurile încep la 1 Octombrie. Alte informații se pot cere dela Academie.

Internatul de fete al Asociațiunii culturale Astra din Sibiu aduce la cunoștință că taxa pentru elevele interne este de Lei 11.500 anual. În internat se primesc eleve și de altă naționalitate sau religie; aceste eleve. pot urma studiile la orice școală sau curs special din Sibiu. — Pentru ore de pian, vioară sau limbi străine sânt angajate profesore specialiste cu taxe moderate. Pentru informații a se adresa Direcțiunii Internatului de fete al Asociațiunii «Astra», Sibiu, strada Șaguna Nr. 8.

Mulțumită. Din tristul prilej al împlinirii a 10 ani, în 6 August a. c., dela repausarea regretatului Dr. Ioan Fruma, fost avocat în Sibiu, fiul dsale Dr. Ioan Fruma, avocat în Sibiu, în amintirea acestui trist aniversar, dăruiește suma de 10.000 Lei fondului Dr. Ioan Fruma pentru ajutorarea ucenicilor dela meserii, întemeiat de Comitetul școlar al școlii de ucenici pin Sibiu, al cărei președinte era Dr. Ioan Fruma și administrator de comitetul Reuniunii meseriașilor români din Sibiu. — Pentru generosul dar mulțumeste donatorului: Comitetul reuniunii meseriașilor români din Sibiu.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Sâmbătă 15 August (Adormirea Născ. de Dumnezeu) va predica părintele protopop E. Cioran; ear Duminecă, 16 August 1936, va predica părintele Gh. Secaș.

Poșta redacțiunii

Pr. M. M. în Br. Mai încercați, fără a vă mărgini la meditații. Coborâți aproape de sufletele credincioșilor, luminând mintea și întărind credința lor în Dumnezeu, prin pilde luate din mijlocul lor.

Înainte de toate, înainte de-a te apuca de realizări vei face o amănunțită analiză a tuturor problemelor care cu un imperativ categoric cer o rezolvare de nu momentată cel puțin grabnică. Vei vedea care sânt rănile satului, — fie ele de ordin sufletec, trupesc, economic sau intelectual, — alegând mijloace potrivite pentru vindecarea lor. Urechea ta să fie astfel îndreptată spre durerea săteanului, încât să priceapă și să audă și nevoi neîmpărțășite. Ochiul tău să privească atât de adânc în țesătura satului, încât să descopere lucruri învăluite sau chiar închise, cari de multe ori — fără a ști — sapă la temelie tot ceea ce tu zidești. Această muncă să n'o începi numai atunci când ai în ființă căminul cultural, ci ea să fie primul punct ce-l înfăptuești.

Cum vei vindeca o boală când nu o cunoști? Chiar de ai medicamentele cele mai bune, ele nepotrivindu-se la bolnav, de nu se vor îmbunătăți lucrurile, cel puțin le va ține la același nivel. Deci întâi constatare și apoi vindecare. „Trebuie să înțelegem că, oridecâteori munca ne este zadarnică, de vină este nu numai îndărătnicia oamenilor, ci și faptul că noi nu am știut ce să le dăm și cum să le dăm. Așa dar, munca noastră nu trebuie să fie pe apucate și cum a da Dumnezeu, ci trebuie să fie sistematică și rațională. După cum un gospodar își face bugetul gospodăriei sale, ca să știe care îi este inventarul, uneltele și vitele, brațele de muncă și gurile de hrană, veniturile și datorile, tot așa gospodăria bună a muncii culturale trebuie

Nr. 6510—1936 Ep.

2—3

Moșie de vânzare

În baza dispozițiilor testamentare ale fondatorilor Galacteon Șagău și soția, se va vinde prin licitație publică averea imobiliară a Fundațiunii „Galacteon Șagău și soția Maria Șandor”, situată în hotarul comunelor: Murăreni, Pietriș, Deda, Dumbrava și Filea — din județul Murăș.

Averea ce se va vinde se compune din:

- I. În hotarul comunei Murăreni
 - a) Pământ arător și cositor în suprafață de circa 2 jugăre 900 st. □.
- II. În hotarul comunei Pietriș
 - a) Arător și cositor în suprafață de circa 28 jugăre;
 - b) Casă de peatră cu clădiri economice și gradină;
 - c) Competințele de pădure și pășune dela composesorat.
- III. În hotarul comunei Deda
 - a) Arător și cositor în suprafață de circa 55 jugăre 829 st. □;
 - b) Competință de pășune dela composesorat.
- IV. În hotarul comunei Dumbrava
 - a) Arător și cositor în suprafață de circa 16 jugăre 1322 st. □;
 - b) Competință de pășune dela composesorat.
- V. În hotarul comunei Filea
 - a) Pădure de fag având 7 lemne de brad, în suprafață de circa 277 jugăre. — Pământul arător și cositor se va licita după parcelele constituite în diferite table.

Licitația orală se va ține în ziua de Sâmbătă în 24 Octombrie 1936 la ora 10 dimineața în cancelaria Oficiului parohial ortodox român din comuna Pietriș, județul Murăș.

Tot până la 24 Octombrie 1936 se pot păina și oferte închise în Sibiu, pentru cumpărarea în bloc a întregii averi imobiliare mai sus specificate, vă oferind condițiile de vânzare și le acceptă.

Participanții la licitație sânt obligați să depună la licitație în numerar 10%, asupra prețului de strigare a obiectelor ce se licitează.

Eventualele oferte închise ce se vor înainta la Consiliul arhiepiscopesc ortodox român în Sibiu, pentru cumpărarea în bloc a întregii averi, încă vor fi însoțite de valdiu de 10% în numerar, asupra prețului oferit.

Condițiile de licitare se pot vedea la Oficiul parohial ortodox român în comuna Pietriș, precum și la Consiliul arhiepiscopesc ortodox român în Sibiu, unde se dau și informații.

Sibiu, 21 Iulie 1936.

Consiliul arhiepiscopesc ortodox român

cială a tineretului. Prin o bună chibzuire pavilionul va aduce în falanga membrilor căminului o mulțime de tineri cărora li se va face o educație aleasă. El va fi foarte spațios, deschis, la un loc frumos, împrejmuit cu arbori, pomi și flori, iar de jur împrejur cu pân de lați.

Cu acestea mă apropiez de încheierea capitolului. Desigur aci am relatat maximum, pe întințului și se cere deodată, cu pe încetul. Nicu analizând rostul însemnat al părților amintite se va strădui în activitatea lui misionară să înfăptuiască cât se poate mai mult și cât se poate mai bine. „Am făcut totul” nu va putea spune nimeni, fiindcă numai având observi lipsurile. Munca niciodată nu se va sfârși. De aceea fiecare după putința sa și a satului se va strădui să realizeze cât poate, nerămânând niciodată în pasivitate și lenevire care e condamnabilă și dezastruoasă.

Ca încheiere a acestei părți, voi reda instrucțiunile date de Fundație pentru întemeierea unui cămin, afilierea la ea și recunoașterea ei ca persoană juridică, recunoașterea ce-i aduce o serie de foloase, scutirea de taxe poștale, taxe de spectacole, ajutorul continuu al Fundației etc. „În vederea acestui scop urmează să se trimită următoarele acte Fundației:

- a) Un proces-verbal de constituire a căminului, specificându-se numele lui, numele membrilor (cu ocupația, vârsta și atribuțiunile lor în cămin) în dublu exemplar;
- b) Lista statului căminului, care trebuie să cuprindă cel puțin 9 membri majori, dintre cari 4 (un censor și 3 membri)

vor fi numai propuși de dvoastră și vor fi confirmați direct de ea. Lista va fi în dublu exemplar;

c) Un proiect de buget pe anul în curs; în dublu exemplar;

d) O cerere de scutire de taxe de spectacol;

e) Un tablou complet al tuturor membrilor (cari pot fi și elevi de clase primare) căminului, în care se arată numele, vârsta, studiile, ocupația și activitatea culturală trecută a lor;

f) O listă a tuturor intelectualilor din sat;

g) O listă a tuturor fiilor satului, profesori, intelectuali și care s'au ridicat în treptele sociale, departe de sat.

Fundația vă poate procura la cerere, contra ramburs, următoarele registre: un chitanțier, un borderou à câte 50 lei fiecare, cărți de membru à câte un lei bucata, plus 10 lei pentru expediere, fișe de cetitori, registru-inventar, foaie statistică anuală a bibliotecii și un statut al căminelor culturale.*

III. Activitatea preotului în căminul cultural

Partea cea mai grea de care depind și roadele activității noastre pastorale, este aceasta. Cum vom rezolva-o, astfel va fi rezultatul. E drept, nevoile și mijloacele în general sânt aceleași, dar în special ele diferă după trebuințele particulare ale sătenilor. Eu voi da (pe scurt) ceea ce se poate da.

* Poșta căminelor. Rev. cit. Nr. 1, pg. 37.

să înceapă cu o cunoaștere desăvârșită a grupului social în care activezi.

Un cămin cultural trebuie să știe deci, câți locuitori are în priveghere, câți copii și câți oameni maturi, câți bărbați și câte femei, strânși în câte familii. Trebuie să știe care sânt bolile de cari ei sufăr, chipul cum și le îngrijesc, greutățile și nepriceperile lor. Trebuie să le știe tradițiile, viața sufletească, ce cred, ce le place și ce nu, de ce duc lipsă și ce li se pare de prisos, care sânt inițiativele bune și îndărătniciile etc. Se va face cu un cuvânt monografia comunei. Ea este necesară, fiindcă numai descoperind ceea ce este, știm ce trebuie să facem, numai descurcând ițele putem țese o pânzătură nouă. (Date referitoare la alcătuirea monografiei se găsesc în: „Teoria monografiei sociologice” de H. H. Stahl și „Cursul misionarului a dlor Mugur și Voiculescu — capitolul „Monografia comunei” — pg. 283—342).

După ce am cunoscut satul, începem acțiunea. Ea va avea în vedere sufletul țaranului, sănătatea lui, munca și mintea sa. Spre aceste patru direcții — care toate îngemănate dau cauză și muncă, — în capitolul de față aș să-mi ațintesc atenția, arătând pe scurt, mijloacele prin care s'ar putea îndrepta răul.

a) Sufletul.

Mai întâi mă voi opri la partea cea mai sensibilă a omului, la suflet. El, prin o viață religioasă pronunțată, va fi în stare să schimbe forma veche de trai în care

* Henri H. Stahl, „Rostul cercetărilor monografice pentru cămine”, Rev. cit. Nr. 1, pg. 9.

Nr. 224—1936

(25) 2—3

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Rom., pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a Hașdău, cu filiile Dobâca și Goleș din protopopiatul Hunedoara.

Veniturile parohiale:

1. Locuință parohială corăspunzătoare.
2. Câte 2 măsuri porumb nesmicurat (măsura à 30 litri), sau prețul pe piață al unei măsuri de porumb smicurat, dela fiecare familie din materă și filii.
3. Stola obișnuită în parohie.
4. Salariul dela stat.

Cererile dn concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al Hunedoarei în termenul indicat.

Candidații vor anexa la cererea de concurs și concesiunea dela Prea V. Consiliu arhiepiscopesc că pot candida la această parohie.

Candidații se vor prezenta, cu încredințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuți de către parohieni. Hunedoara, 24 Iunie 1936.

Oficiul protopopesc ortodox român al Hunedoarei în înțelegere cu consiliul parohial.

Nicolae Suciuc
protopop

Dela Librăria Arhiepiscopala din Sibiu se poate procura:

Tămăle de prima calitate

1 Kg. Lei	80
1/2 " "	42
1/4 " "	24
1/8 " "	12

Smirnă de prima calitate

1 Kg. Lei	150
1/2 " "	80
1/4 " "	42
1/8 " "	22

La Librăria Arhiepiscopala se află spre vânzare următoarele **odăjdii** complete:

1. Odăjdii executate de oălgării din Muntele Athos; în Brocat bogat ornat cu fir și execuție admirabilă:

1 rând, de culoare verde închisă	Lei 7.000
1 rând, de culoare violetă închisă	" 12.000
1 rând, de culoare violetă închisă	" 15.000

2. Odăjdii țesute în mănăstirile de maice, cu motive românești în mătase, foarte frumoase și trainice:

1 rând vânt	Lei 8.800
1 rând roșu	" 11.000
1 rând vânt	" 12.000

3. Patrafire, în aciași execuție, cu câte 1700

4. Tot la Librăria Arhiepiscopala se află și Potire, Candele, Cădelnițe, Discuri, Steluțe de argint și de alpaca, Cruci de metal și de lemn pictate, Copoți, Lîngure, Garnituri de cuminecat bolnavii, Copii, Chivuri, Căldăruși de aramă cositorite și Icoane pe pânză, pe tablă, pe lemn și pe hârtie, cu prețurile cele mai convenabile

„ALBINA“ institut de credit și de economii, Sibiu

Inregistrat în Reg. Bancar sub Nr. 1 din 1934

Bilanț-brut la 30 Iunie 1936

ACTIV

Casa:	Lei	Lei
a) Numerar efectiv	9.624.929	
b) Disponibil la B. N. R. și C. E. C.	29.693.327	39.317.656
Disponibil la bănci:		
a) În țară	868.217	
b) În străinătate	1.492.118	2.360.335
Portofoliul de titluri: I. Titluri românești:		
a) Efecte publice val. nom.	40.022.850	15.972.238
b) Titluri cotate la bursă		
val. nom.	20.386.550	16.918.993
c) Titluri necotate la bursă		
val. nom.	30.864.150	706.450
	17.954.884	50.846.115
II. Titluri străine:		6.422
III. Din titlurile de mai sus sunt angajate:		
Efecte publice val. nom.	8.464.800	3.501.926
Alte titluri val. nom.		
		3.501.926
Portofoliul de scont: I. Plătibil în țară:		
a) Cambii fără garanții	61.205.469	
b) Cambii garantate cu mărfuri, titluri, etc.	5.416.273	
c) Cambii garantate cu ipotecă	110.677.574	177.299.316
II. Plătibil în străinătate:		
III. Din portof. de mai sus, se află reescontate:		
a) Plătibil în țară total	22.704.390	
b) Plătibil în străinătate total		
		22.704.390
Total		22.704.390
Debitori: I. Din țară:		
a) Debitori fără garanție	43.561.807	
b) Debitori garanțați cu titluri	6.360.943	
c) Debitori garanțați cu ipotecă	80.794.486	
d) Debitori garanțați cu garanții diverse	20.775.059	
	151.492.295	
II. Din străinătate:		17.985
Debitori beneficiind de legea lichidării datoriiilor din 7 Aprilie 1934 (cota rămasă)		208.817.967
Pierderi din aplicarea legii lichidării datoriiilor din 7 Aprilie 1934		43.454
Participațiuni: I. În țară:		
a) La întreprinderi industriale		
b) La alte întreprinderi	5.800.000	5.800.000
Imprumuturi pe termen lung		16.662.700
Imobile: a) Necesare com. propriu și pentru funcț.	24.925.839	
b) Alte imobile	28.106.134	53.031.973
Mobilier: Amortizat		
Conturi diverse		29.805.430
Cheltuieli: a) Salare	7.850.315	
b) Cheltuieli diervse	1.289.637	
c) Impozite	950.720	
d) Chirii	347.853	
e) Jetoane	412.200	
f) Dobânzi după reescont	794.839	
g) Dobânzi la depuneri	4.353.597	
h) Dobânzi la alți creditori	1.654.430	17.603.591
		753.105.239

PASIV

Capital social	Lei	Lei
Fonduri de rezervă: a) Rezervă legală	12.145.699	100.000.000
b) Rezervă specială	2.527.266	14.672.965
Fonduri de amortismnt: a) Pt. creanțe dubioase		6.738.750
Fond de pensii și ajutoare al funcționarilor		23.619.622
Diferențe de curs nerealizate la portofoliul de titluri		2.559.802
Obligațiuni proprii în circulațiune:		17.000
Depuneri spre fructificare: I. Din țară:		
a) La vedere	77.182.298	
b) Pe termen	391.617.267	
	468.799.566	468.799.566
II. Din străinătate:		
Creditori: I. Din țară:		
a) La vedere	16.700.440	
b) Pe termen	48.972.409	
	65.672.849	
II. Din străinătate:	187.589	65.860.438
Angajamente de reescont: I. În țară:		
a) La B. N. R.	26.204.390	
b) La alte instituțiuni	21.497	
	26.225.887	
II. În străinătate:		26.225.887
Cecuri și ordine de plată emise:		
a) Cu plata în țară	1.005.020	
b) Cu plata în străinătate		1.005.020
Dividende neridicate:		760.546
Conturi diverse:		15.897.605
Conturi transitorii:		1.242.238
Beneficii brute:		
a) Report din beneficiile anului precedent	1.535.167	
b) Ale anului curent		
Dobânzi dela scont	2.853.166	
Dobânzi dela credite camb: hipotecare	3.570.323	
Dobânzi dela conturi curente debit.	8.465.919	
Dobânzi dela creanțe în prev. legii	3.183.588	
Dobânzi dela portofoliul de titluri	2.661.093	
Comisioane	2.124.079	
Chirii	1.025.096	
Diverse	287.375	24.170.639
		25.705.806
		753.105.239

Conturi de ordine

Lei	Lei
Cauțiuni statutare	2.625.000
Debitori pt. aval și scrisori de garanție date de bancă: a) În țară	1.661.482
b) În străinătate	1.661.482
Efecte comerciale în gaj: a) În portofoliu	262.870.261
b) Reescontate	262.870.261
Cambii de circulațiune: a) În portofoliu	36.871.100
b) Reescontate	36.871.100
Efecte spre încasare	1.228.932
Ipoteci, cesiuni, mărfuri în gaj și garanții div.	221.826.026
Titluri în gaj: a) În portofoliu val. nom.	14.333.245
b) Regajate val. nom.	14.333.245
Depozite de titluri și alte valori în păstrare	122.012.489
Debitori de titluri împrumutate	11.117.800
Acreditiv și diverse	6.662.750
Efecte reescontate în conversiune	142.275.061
	823.484.146
Deponenți de cauțiuni statutare	2.625.000
Creditori pentru aval și garanții date de bancă: a) În țară	1.661.482
b) În străinătate	1.661.482
Deponenți de efecte comerciale în gaj	262.870.261
Deponenți de cambii de circulațiune	36.871.100
Remitenți de efecte spre încasare	1.228.932
Deponenți de ipotecă, cesiuni, mărf. în gaj și garanții diverse	221.826.026
Deponenți de titluri în gaj	14.333.245
Deponenți de titluri și alte valori în păstrare	122.012.489
Diverse titluri împrumutate	11.117.800
Acreditiv și diverse	6.662.750
Angajamente de reescont în conversiune	142.275.061
	823.484.146

Sibiu, 30 Iunie 1936.

Președintele Consiliului de Administrație: ss Dr. I. Beu

Director general: I. Vătășianu

Pentru contabilitate: N. Petruțiu

Verificat și găsit în conformitate cu codul de comerț și legea bancară

C E N Z O R I:

ss. C. Popp, președinte

ss. E. Cioran

Dr. N. Schiau

ss. Matei Jiga, expert contabil.

dăinuise până acum omul, va putea să transforme în bine tot ce era mai năinț rău. Pentru trezirea unei vieți religioase ne trebuie un mediu religios, mediu căutat atât de mult de țărâna noastră și speculat îndeajuns de secele nenumărate ce s'au incubat în noi. Ele în detrimentul bisericii, aflând teren bun au aruncat sămânța rea, care, nesăzându-se nimeni, a prins rădăcini aducând pe încetul roade nefolositoare și vătămătoare.

Tabloul stării religioase la noi nu e întunecat numai de această pată, ci și de alte multe. Azi sătenii, în mare parte, și-au uitat de biserică, de tainele ei, înjură, blestemă, mint, se ceartă, se bat, trăiesc în concubinaj și desfrânări, divorțează, sânt frecvenți ai cărciumelor, cluburilor politice, judecăților, sânt lipsiți de frica lui Dumnezeu, înșală dacă pot etc. Apoi superstițiile, problemele noi de conștiință ce se pun omului modern, curente sociale și politice, descoperirile și invențiile științifice, formează iarăși o piatră de poticneală în calea vieții sufletești a multora. Iar de voim, această înșurire de fapte — ce arată nivelul nostru moral-religios scăzut — o putem prelunge mult. Noi desprindem numai constatarea: țărâna de azi nu e identică cu cea de ieri. Sufletul lui crescut în bătaie de mult și țiuț de șrapnel s'a transformat, în mult rău, transformare de care biserică

și slujitorii ei să-și dea bine seama. Viața religioasă, deci se cere educată și îngrijită. Fiindcă prin educație credința se curăță de elementele parazitare, se luminează, se adâncește și astfel ține făgașul cel drept după voia lui Dumnezeu. „Trebuie, grăia Suveranul, printr'un apostolat de ficie clipă, să cucerim cetatea interioară a fiecărui individ. Când ...toți slujitorii altarului vor reuși pe deplin în această operă, atunci vom putea fi mândri c'am reușit să dobândim pentru Stăpânul nostru de sus o victorie definitivă asupra păcatelor vremurilor. Cu cât preoții vor cuceri astfel sufletul fiecărei parohii, cu atât vom vedea răspândindu-se pe întinderea României, lumina strălucitoare a bucuriei, lumina binefăcătoare a binelui. Biserica nu trebuie să rămână închisă în ea însăși, ea trebuie să pătrundă în viața unde are de jucat marele rol de frâu moral, de îndrumător al credinței”.

„Toți conducătorii sfinței noastre biserică trebuie să pornă la muncă organizată și sistematică. Iubirea frățască nu ne lipsește, să facem deci începutul organizării misionarismului și să pregătim creștinii faptelor. Bossuet a spus: „Providența a hotărât că pentru vestirea lui Hristos nu ajung cuvintele”.

⁵ Tit Simeodrea: „Educația moral-religioasă a satului”, Rev. cit. pag. 8.

Să pornim la fapte care sânt demonstrația practică a valorii ortodoxiei noastre. Să nu uităm cece spunea învățatul francez M. Clemenceau: „Înlocuiți creștinii cu numele, cu creștinii faptelor”.

În vederea educației moral-religioase a satului, iată cum vei lucra: În primul rând plugul cu care vei desțeleni brazda neștiinței va fi Evanghelia. „Ea e cartea cu care trebuie să înceapă cultura oărcării creștin”. Din ea vei face citiri la toate ocaziile însoțind totul cu comentariile necesare. Vei rețea virtuțile creștinești, jertfa Mântuitorului, dragostea Lui de lume, ce cere El dela noi, ce datorii avem noi față de El, datorii față de Dumnezeu, aproape și noi înșine etc. Vei face cunoscut fiecăruia viața sfinților dându-i ca pilde de urmat, viața mucenicilor, mucenicilor, a mărturisitorilor și a tuturor acelor pe cari istoria li așează la loc de cinste pentru rolul lor cel mare în viața bisericească. Vei așeza în casa fiecărui creștin Sfânta Scriptura care să-năvălească din ea și apoi nesecat izvor de viață adevărată. Vei arăta rolul acestei cărți sfințe în viața omenirii, scoțând la iveală valoarea ei neîntrecută până azi, valoare pe care veacurile ce s'au scurs a arătat-o din deajuns. Vei vorbi

⁶ Dr. Grigorie Comșa, op. cit. pg. 28.

⁷ Mugur și Voiculescu op. cit. pg. 163.

poporului despre fazele istorice prin care a trecut Biserica până azi, căutând a accentua loviturile ce le-a primit în cursul veacurilor spre a primi o biruință. Vei arăta însemnătatea ortodoxiei și-a mănăstirilor ei în trecutul nostru, reliefaud munca lor neîncetată pentru unirea românilor. În ea, cu ajutorul ei, am ajuns aceste zile de glorie, și datorice sfântă avem ca tot alătura de ea, ca și strămoșii, să pășim pe drumul vieții.

Vei folosi în bine cercurile protopopesci. Vei lămuri prin prizma scripturistica puterea nebiruită a credinței; rolul cel mare al abstenței și înfrânării fie ea de orce natură. Vei promova spiritul de jertfă pentru binele comun. Vei lucra la ridicarea vieții morale în tineret și familie. Pentru promovarea acestui deziderat vei căuta să ferești pe tineri de bolile sexuale, și aceasta prin lămurirea și arătarea dezastrului ce le aduce ele. Vei aduce pe tineri și tinere în spitale și case de nebuni, unde fiecare poate vedea ce rău se face de pe care vine ravagiile celei spuse. Tot aici vor primi oareva plăgi de excesul sportiv, căutând a face o nivelare și limitare a dezvoltării lui în detrimentul sufletului. Să reglementăm în așa fel acest mijloc de educație, încât el să nu fie un loc de brutalități, ci de creșterea virtuților frumoase cu care se poate împodobi ceva.